

ZBIGNIEW DROZDOWSKI

DONIESIENIE Z BADAŃ CZĘSTOŚCI FORMUŁY PALCÓW STOPY

Z Zespołu Antropologii AWF w Poznaniu
Kierownik: prof. dr hab. Z. Drozdowski

W toku badań różnych zespołów ludzkich, przy dokonywaniu pomiarów stopy, a także jej odbitek czy obrysów, można zaobserwować charakterystyczne różnice w ukształtowaniu długości palców. Zwykle zmniejszają się one kolejno, poczynając od palucha. Od zasady tej występują jednak pewne odchylenia. Najczęściej jest to zwiększenie długości palca drugiego w stosunku do palucha, czasem palce te mają równą długość. Nasuwa się pytanie — jakie w tym względzie występują prawidłowości.

Prowadząc badania antropometryczne kandydatów i kandydatek ubiegających się o przyjęcie na studia wychowania fizycznego określiliśmy u nich długości pierwszego i drugiego palca stopy prawej i lewej. Określenie to wykonano u 968 mężczyzn i 594 kobiet. Wiek badanych wahał się od 18 do 40 lat.

Zestawiając obserwacje dotyczące wzajemnego stosunku długości palucha do drugiego palca stopy zaliczano je do trzech typów: 1) paluch dłuższy od palca drugiego $1 > 2$; 2) paluch równy palcowi drugiemu $1 = 2$; 3) paluch krótszy od palca drugiego $1 < 2$.

W zgromadzonym przez nas materiale, w przypadku prawej stopy mężczyzn, najczęściej występuje typ $1 > 2$ (55,8%); w zespole kobiet typ ten występuje również często (55,0%). Radziej formuła palców $1 > 2$ występuje na stopie lewej, mianowicie u 48,3% mężczyzn i 42,9% kobiet. Drugi typ formuły palców $1 < 2$ w przypadku prawych stóp występuje u 31,4% mężczyzn i 32,0% kobiet, na stopie lewej częściej, u 37,5% mężczyzn i 39,4% kobiet.

Typ $1 = 2$ obserwowaliśmy na stopie prawej u 12,8% mężczyzn i 12,0% kobiet, a na stopie lewej, odpowiednio — 14,2% i 17,7%.

Uzyskane wyniki wydają się uprawniać nas do następujących stwierdzeń: 1) w ukształtowaniu długości palców stopy obserwujemy trzy typy formuły palców, mianowicie: $1 > 2$, $1 = 2$ oraz $1 < 2$; 2) najczęściej występuje formuła $1 > 2$ (około 50%) następnie $1 < 2$ (nieco ponad 30%), a rzadko $1 = 2$ (do 15%); 3) w częstości występowania wyróżnionych typów formuły palców stopy zaobserwować można zjawisko asymetrii i zróżnicowanie płciowe (szczególnie wyraźne w przypadku stopy lewej).